

Mossèn Samuel Arras: 2 - Veus del Camí de Sant Jaume

Un relat de: [Elm de Tuïr](#)

"Si rezas
a no sé qué santo,
un poco
y un tanto,
recibirás
no sé cuanto".
(Tonada popular del Camí de Sant Jaume)

Diari de Samuel Arras

San Juan de la Peña

"I si veus algú, en aquest camí, que et guií, i si algú no s'aparta, serà destruït, i si el vent no t'empeny seran esborrades les columnes de l'aire".
Sóc a la falda dels Pirineus, on la llegenda roman, dessecada entre runes. San Juan de la Peña, veus gravades en la pedra. Claror dels ulls i l'estàtica d'ones congelades en pedra.

Saragossa

Quatre columnes aguanten aquest cel aragonès, però només un sol pilar. I el riu contempla dos mil anys d'albada. L'aigua flueix, des de cor de la pell de brau, cap un Mediterrani crepuscular. Llençols blancs cap a la banda de Sobradíel, enfonso la mà i en trec cendra, de gent engegada batallant, mentre qui manen esperen asseguts.

Tudela

El cierzo assedegat, espolsa la mandra i glaça l'ànima. Una catifa verda damunt els tossals de Las Bardenas, però la plana roman seca. L'aigua és mandrosa, i endegat a la claror, a la carretera és plantat l'esbarzer.

Olcoz

Molins de vent, molins de vent vigilants. Pedra, pedra resseca. I jo davant del portal. Figures horripilants, blat segat, creus ajagudes, camins retolats. Vent navarrès, gronxa les herbes i asseca els cadàvers.

Eunate

L'església en el camí. El maligne se'n apropia. Signes cabdals a la paret. Mirall del Diable. El vuit és una creu. El mascaró de proa és el príncep del mal. Un fals ermità que s'ha pres vacances. Camps que suporten la indignitat dels turistes. Terra de mel, de vi, de pa sec i de temps que esclafa.

Calahorra

Davant de la Catedral, no sé trobar cap font. Ja fa estona que l'aire és amarg. Paro el trànsit, però ningú escolta. Una dona gran amb els ulls injectats de sang, riu amb la seva boca desdentegada. "Allí!, allí debes de ir!". "Peregrino!, cuando en el camino estés, solo te encontrarás!", crida quan ja s'allunya. I el silenci s'apropia de la plaça, en breus moments cau la nit. I una claror emboirada, comença a rajar.

Logroño

Besllum d'irradiació casual. Pont entre Navarra i La Rioja. Logroño. Parcs arbrats. Veus de terra afermada. Hi dino. Però el pacharán és vessat pels carrers. El rosari a les cinc. Pelegrins fent cridòria. La set no els guanya. La mostra és venuda i al mateix temps amagada al comprador. Hi ha ombres a la botiga. Una línia grisa que s'instal·la. Gent forastera vindrà durant segles, però sempre seran aliens a la terra.

Cañón del río Lobos

Soc al ventre de la terra, i els ocres es repengen pels vessants. L'església és epicentre, mentre dintre, reso: "Santa Mare, prega per nosaltres". El vent és senyor aquí. I el signe del maligne presideix la benvinguda. "Fa molt de temps que em persegueixes, però com digueu vosaltres, de la missa no en saps la meitat". "S'acosta el dia, canadenc, que estic més a prop de tu i els vostres, i no ho saps". "El món s'esgota, però en realitat heu caigut a la vostra trampa, i tu em faràs d'ambaixador". NO, MAI. Les teves temptacions no resultaren al desert, ara tampoc. "No tinguis por, els cosins també et vindran a visitar, també intueixen l'esdevenidor". Perquè em tortures amb els teus tripijocs?. "Ja, ja, ja, canadenc, de vegades sou tant ingenus, amb els vostres petits jocs mesquins". "Tu tries, petit, fins aviat". El vent amb les seves ràfegues aixeca sorra i pols. M'allunyo. Tremolo, tot jo, i la meva ànima.

Osorno

La vida serà un canal, com el que tinc als meus peus. Una dolça olor fora del poble. Tinc al ventre la carretera i el camí, la set i la gana, i el dolor de la meva penitència. Miro al fons, al fons del páramo, només més proves. Proves que m'esgoten.

Carrion de los Condes

En els arbres, en la font, el riu. Quedo bloquejat, mentre passadissos assolellats romanent silenciosos. El castell em plau, però sé que estic indefens, en aquest mar de terra que tinc al davant.

Foncebadón-Manjarín

Sota la Cruz de Ferro, pedres amuntegades. I al voltant, boira que emergeix. Miratges sonors juguen. El plor d'un nen. L'esgarip de corbs. Milers de veus fugisseres s'escampen entre els camps costeruts. Tinc una presència a la meva dreta. Qui ets?. "La veu del camí". Que vols?. "Que la pau sigui amb tu". Deixeu de torturar-me!. "Calma't, la teva penitència és en va, però bo el pelegrinatge, ara començaràs el vertader camí". Que voleu tots de mi?. "Escolta, l'Enemic sap que ja no pot jugar més a dues bandes, però farà tot el possible per arreplegar el que pugui". "Durant molts de segles, ha estat en el més fons de la fe, però la fi d'ells no serà un enfonsament, sinó la por que serà llevada". NO SÉ QUI ETS, SI ETS BO O DOLENT, PERÒ ESTIC FART DE LES VOSTRES JUGUESQUES!. COM ÉS QUE HEU PERMÈS AIXÓ DURANT SEGLES?. "La teva fe és veritable, esborra les preguntes, i quan acabis el Camí de les Espases, sabràs el que hauràs començat". De sobte, una campana llunyana començà a dringar, i torno a estar ben sol.

Villafranca del Bierzo

A les escales de La Puerta del Perdón reso, tota la tarda. I començo a plorar. El plor dels pelegrins que no pogueren travessar les muntanyes. "Has vingut aquí per moure muntanyes, no per fer-hi camí". Un grup de pelegrins s'han aturat. S'han afegit a la meva pregaria.

Lugo

El Miño fa una lleu gorga. I esmorzo en una benzinera amb vistes a la ciutat. Carballos que beuen del riu, la carretera és un continu. Tot és aliè a tot. Sota un cel grisenc emprenc de nou la marxa. Al llarg del meu trajecte només veig a caminants que tornen, ningú saluda.

Rúa da Acibecheira (Santiago de Compostela)

Un riu de pelegrins, escampats per la ciutat, es reuneixen tots al carrer, esperen per fitxar per certificar el viatge. I no vol la gent el certificat del seu pas? . El mestre Mateo té d'estar fart que el colpeixin el cap. Però aquesta vegada no m'he pogut sentir més sol. La Catedral, temps abans magnífica, ara em semblava pueril i artificiosa. Assisteixo a la Misa del Peregrino. El Botafumeiro vola damunt els nostres caps. El fervor religiós és ben patent en els peregrins andalusos, carregats de rosaris i vieiras. Fujo. Me'n vaig als jardins del Universidad de Santiago i davant del monument de la Rosalia de Castro, prego i reflexiono. El viatge no ha acabat.

Padrón

El mar se'm fa propper. Iria Flavia, barca de pedra. El meu cap és ple d'interrogants, però el neguit s'ha evaporat. Sota el fang de l'Atlàntic, mil pedres han rodat. Sota la sorra de la ría, mil conquilles de pelegrins s'han llençat.

Cée

Miro la carcassa d'un vaixell, embarrancat i ennegrit. Gavines que ressegueixen la costa. Penínsules, percebeiros, la mar exigeix sacrifici. Queda poc, el meu destí, aquí començarà.

Fisterra

Arribo just quan el sol es pon. I la foguera habitual d'algun druida despistat, crema i fumeja. També hi tinc compatriotes vinguts de La Costera. El sol quasi ha desaparegut. El raig verd no apareixerà avui, per descomptat. El far comença a espurnar. No hi resta ningú. Em quedo sol, amb la Costa da Morte. I lleuger, algun vaixell voreja la costa. Avancen les hores. Tot queda enfosquit. Quelcom, lent i constant, també s'esvirà.